

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

*Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας
Ομάδα για την Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική
Ανάλυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας*

---

*Γενική επισκόπηση και συμπληρωματικά στοιχεία για την
Προγραμματική Περίοδο 2007-2013*

Ομάδα Εργασίας

Γιάννης Καλογήρου, Αν. Καθηγητής (Επιστημονικός Υπεύθυνος)
Θόδωρος Καρούνος
Αλέξιος Ζάβρας
Βασιλική Καρούνου
Δημήτρης Κορμπέτης
Θανάσης Πρίφτης
Αιμιλία Πρωτόγερου

Ιούνιος 2007

Σύντομη εισαγωγή

1. Η γενική αυτή επισκόπηση φιλοδοξεί να εμπλουτίσει με τα πιο πρόσφατα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία αλλά και κάποιες εκτιμήσεις, την συζήτηση γύρω από το θέμα της Τοπική Αυτοδιοίκηση ως καταλύτης ανάπτυξης της Κοινωνία της Πληροφορίας για την Προγραμματική Περίοδο 2007 - 2013. Πηγές της αποτελούν οι καθημερινές εξελίξεις, ανακοινώσεις και δελτία τύπου δημοσίων φορέων, συμμετοχές σε Συνέδρια, συνεντεύξεις κ.λπ. Συμπληρώνει με νέα στοιχεία και εξελίξεις (περίοδος Οκτώβριος 2006 – Φεβρουάριος 2007), προηγούμενο παραδοτέο με τίτλο “Η Τοπική Αυτοδιοίκηση καταλύτης ανάπτυξης της Κοινωνία της Πληροφορίας για την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013” του Σεπτεμβρίου 2006. Σημειώνεται ότι στόχος του παραδοτέου ήταν να περιγράψει πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να γίνει καταλύτης ανάπτυξης της Κοινωνία της Πληροφορίας στο 4ο ΚΠΣ.

2. Στην προηγούμενη ανάλυση τονίστηκαν τόσο η Ευρωπαϊκή περιφερειακή στρατηγική η οποία τοποθετείται ξεκάθαρα και προωθεί μέτρα και δράσεις ώστε το νέο Κοινοτικό Πλαίσιο Σύγκλισης 2007-2013 να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της περιφερειακής και της τοπικής αυτοδιοίκησης, όσο και η στρατηγική της ΚΕΔΚΕ η οποία σχηματίστηκε στο Διεθνές Συνέδριο, που διεξήχθη στο Ηράκλειο της Κρήτης στις 5 και 6 Μαΐου 2006, με μεγάλη συμμετοχή ανθρώπων της αυτοδιοίκησης.

3. Επισημαίνεται ότι βασικός στόχος του νέου Κοινοτικού Προγράμματος Σύγκλισης είναι να ενισχύσει τις προσπάθειες των περιφερειών για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, δημιουργία νέων ή και καλύτερων θέσεων εργασίας, εφαρμογή καινοτομιών, διασυνοριακή συνεργασία και, φυσικά, σύγκλιση με τις πιο ανεπτυγμένες περιοχές, ώστε οι υστερούσες περιφέρειες να γίνουν συνολικά πιο ελκυστικές.

4. Η ΚΕΔΚΕ τονίζει σε όλες τις ευκαιρίες ότι οι αποτελεσματικές αποκεντρωμένες δομές και κυρίως η ισχυρή αυτοδιοίκηση, αποτελούν μονόδρομο ανάπτυξης για την χώρα. Στη αιρετή περιφερειακή διοίκηση και στην πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση, πρέπει να ανατεθεί η ευθύνη και η μεγαλύτερη ευχέρεια και πρωτοβουλία για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση υπηρεσιών και δράσεων σε τομείς, όπως η εκπαίδευση, η υγεία και πρόνοια, οι νέες τεχνολογίες.

5. Το Διαδίκτυο μπορεί να αποτελέσει εργαλείο διαφάνειας και αποτελεσματικότητας σε μια ισχυρή Αυτοδιοίκηση. Είναι αναγκαίο να συνδυαστεί με τομές στη διοίκησή της για πάταξη των φαινομένων διαφθοράς. Με μηχανισμούς απολογισμού και ελέγχου του παραγόμενου έργου. Ένα σύστημα αποτελεσματικού οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου με στόχο τη διαχείριση κινδύνων, τη συνολική δημοσιονομική πειθαρχία, τη διαφάνεια των αποφάσεων και την κοινωνική λογοδοσία. Ένα πλαίσιο αξιολόγησης και ελέγχου των αποτελεσμάτων της διοικητικής δράσης, το οποίο θα δίνει έμφαση στην παρακολούθηση του προϊόντος και του αποτελέσματος.

6. Κλειδί στην επιτυχή υλοποίηση έργων της Κοινωνίας της Πληροφορίας είναι η συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι τα έργα των ΤΠΕ διαφέρουν από τα συμβατικά δημόσια έργα υποδομής, καθώς απαιτούν την έγκαιρη και συνεχή εμπλοκή των χρηστών τους και δεν μπορούν να αφεθούν στους αναδόχους. Οι βιώσιμες επενδύσεις, επομένως, στις ΤΠΕ διέπονται από ορισμένες βασικές αρχές στον σχεδιασμό και την υλοποίηση σχετικών δράσεων:

- Χρήση Ανοικτών προτύπων και λύσεων Ελεύθερου Λογισμικού – Ανοιχτού κώδικα στα κεντρικά έργα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Ανάπτυξη εφαρμογών μια φορά κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι επαναχρησιμοποιήσιμες βάσει του μοντέλου ανάπτυξης “ανάπτυξη μια φορά για πολλές χρήσεις” “build once, use many times”.
- Υλοποίηση υπηρεσιών για πρόσβαση από πολλαπλά κανάλια (τηλέφωνο σταθερό και κινητό, διαδραστική τηλεόραση, διαδίκτυο) και πολλαπλές θέσεις (σπίτι, γραφείο, infoiosks, ΚΕΠ)
- Έμφαση στη διαλειτουργικότητα – για διασύνδεση ΟΤΑ μεταξύ τους και με την περιφερειακή και την κεντρική κυβέρνηση με την χρήση το εθνικού πλαισίου διαλειτουργικότητας.

7. Η τοπική αυτοδιοίκηση, ως ο πιο κοντινός στον πολίτη θεσμός, μπορεί και πρέπει να έχει τον βασικότερο ρόλο στην προώθηση και διάχυση των τεχνολογιών στην τοπική κοινωνία. Με δεδομένες τις πρακτικές αδυναμίες τους να ανταποκριθούν, λόγω μεγέθους και στελέχωσης της πλειοψηφίας των δήμων, ο ρόλος της ΚΕΔΚΕ είναι επιτακτικός και πρέπει να συνεχίσει και να διευρύνει την έως σήμερα προσπάθειά της, ώστε η αυτοδιοίκηση στη χώρα μας να μπορέσει να εκπληρώσει αυτή την βασική για την πρόοδο και ανάπτυξη αποστολή της.

8. Καθώς το βάρος της οικονομικής παραγωγής μετακινείται από τα φυσικά προϊόντα σε αποκεντρωμένα πληροφοριακά - διαδικτυακά αγαθά, **οι χρήστες αποκτούν μια, χωρίς προηγούμενο, δυνατότητα συμμετοχής στους ευρύτερους οικονομικούς και επιχειρηματικούς κύκλους.** Αποκτούν, δηλαδή, την δυνατότητα να παράγουν και να διαθέτουν άμεσα και δημόσια πληροφοριακά προϊόντα σε ένα ευρύ και όλο αυξανόμενο κοινό. Η διαδικασία αυτή δημιουργεί συνθήκες περισσότερη κοινωνικής συμμετοχής, πολιτιστικής διαφορετικότητας και οικονομικής ανάπτυξης της οποίας η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί και πρέπει να αναδείξει.

A. Δ ΚΠΣ και προϋπολογισμός 2007

1. Αναγράφονται μόλις 6,35 δισ. ευρώ, τη στιγμή που η ανάγκη χρηματοδότησης του Γ ΚΠΣ για το 2007-2008 ανέρχεται σε τουλάχιστον 16,5 δισ. ευρώ (μετά τη μείωση της εθνικής συμμετοχής). Το συμπέρασμα είναι πως το σύνολο του ποσού αυτού θα διατεθεί αποκλειστικά στο Γ ΚΠΣ, το οποίο θα χρήζει ούτως ή άλλως και επιπλέον χρηματοδότησης ύψους 10 δισ. ευρώ το 2008. Κατά συνέπεια, η πλήρης υλοποίηση του Δ ΚΠΣ μάλλον δεν θα ξεκινήσει το 2007 αλλά θα συμπορεύσει με τις ανάγκες και τις δράσεις του Γ' ΚΠΣ.

2. Υπολείπεται η απορρόφηση περίπου του 50% των συνολικών διαθέσιμων πόρων του Γ' ΚΠΣ στα επόμενα δύο χρόνια. Το 2005 εντάχθηκαν στο Γ' ΚΠΣ έργα ύψους πάνω από 700 εκατ. ευρώ που υλοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια και είχαν χρηματοδοτηθεί από εθνικούς πόρους. Υπάρχει μείωση της εθνικής συμμετοχής στο Γ' ΚΠΣ με αποτέλεσμα ο προϋπολογισμός του να έχει μειωθεί 2-2,5 δισ ευρώ.

3. Στα Περιφερειακά Προγράμματα διατίθεται ποσοστό μικρότερο από το 40% των πόρων (σε σχέση με τη σημερινή κατάσταση 32% για τα ΠΕΠ). Το 21% των πόρων του ΕΣΠΑ διατίθεται στους ανθρώπινους πόρους. Το σχέδιο κατανομής των 36,4 δισ. ευρώ του ΕΣΠΑ 2007-2013, δηλαδή του Δ' ΚΠΣ, είναι έτοιμο να αξιολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να τεθεί σε εφαρμογή στη διάρκεια του 2007. Σε γενικές γραμμές, πάντως, το νέο ΚΠΣ απαρτίζεται από:

* Τα 9 Τομεακά Προγράμματα που θα έχουν στη διάθεσή τους 19,5 δισ. ευρώ, από τα οποία τα 12,2 δισ. ευρώ θα προέρχονται από κοινοτική χρηματοδότηση. Από τα τομεακά προγράμματα εκείνο της «Προσπελασιμότητας» θα χρηματοδοτηθεί με το μεγαλύτερο ποσό, 7,4 δισ. ευρώ από τα οποία τα 3,7 δισ. ευρώ προέρχονται από κοινοτικούς πόρους.

* Τα 5 Περιφερειακά Προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν με 11,4 δισ. ευρώ από τα οποία τα 8 δισ. ευρώ από τα κοινοτικά ταμεία. Από τα Περιφερειακά Προγράμματα οι περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας παίρνουν τη μερίδα του λέοντος, με 5,6 δισ. ευρώ. Σε αυτά θα πρέπει να προστεθούν και άλλα 2,5 δισ. ευρώ περίπου από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

* Την ίδια περίοδο, η γεωργία και η αλιεία θα χρηματοδοτηθούν με 5,3 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 3,9 δισ. ευρώ από την Ε.Ε.

B. Η αναθεώρηση του Γ' ΚΠΣ

1. Στο πακέτο των μέτρων της αναθεώρησης, περιλαμβάνονται, η αύξηση της κοινοτικής χρηματοδότησης των έργων του Γ' ΚΠΣ σε ποσοστό μέχρι και 80%, η αποδοχή και μικρών έργων ως «γέφυρες» από το Γ' στο Δ' ΚΠΣ, αλλά και μεταφορά πόρων από πρόγραμμα σε πρόγραμμα. Μετά από μήνες διαπραγματεύσεων, των αρμοδίων του υπουργείου Οικονομίας με τις Βρυξέλλες συμφωνήθηκε ένα πακέτο μέτρων το οποίο διασφαλίζει κονδύλια ύψους 2,7 δισ. ευρώ από κοινοτικούς πόρους και δίνει μια «δημοσιονομική ανάσα» 1,2 δισ. για τους προϋπολογισμούς των ετών 2006 2007 και του 2008. Στην επιστολή του ο κ. Μπαρόζο προς την κυβέρνηση διευκρινίζεται ότι το σύνολο των διευκολύνσεων που παρέχονται από την Ε.Ε., αφορούν μόνο τα 25 προγράμματα του Γ' ΚΠΣ και όχι τις πέντε κοινοτικές πρωτοβουλίες (του Ταμείου Συνοχής συμπεριλαμβανομένου) μέσω των οποίων χρηματοδοτείται ένας μεγάλος αριθμός έργων. Στις διευκολύνσεις της αναθεώρησης περιλαμβάνονται:

* Η απαλλαγή της Ελλάδας από τη συγχρηματοδότηση της δόσης του 2006 στο Γ' ΚΠΣ, επιτρέποντας υψηλότερα επίπεδα συγχρηματοδότησης από τα μέχρι σήμερα σε βαθμό συμβατό με τις καταστατικές οροφές σε συγκεκριμένα είδη προγραμμάτων. Αυξάνεται η κοινοτική χρηματοδότηση σε ποσοστό έως και 80% όπως προβλέπουν οι κοινοτικοί κανονισμοί για συγκεκριμένα έργα τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη το 2006. Η απόφαση όπως διευκρινίζεται από την επιστολή έχει ισχύ και για τα υπόλοιπα χρόνια μέχρι και το τέλος του 2008. Όπως γίνεται φανερό η αύξηση της κοινοτικής χρηματοδότησης δεν θα έχει αναδρομική ισχύ για έργα της περιόδου από το 2000 μέχρι και το 2005 όπως αρχικά είχε διαρρεύσει.

* Μόνο από το μέτρο αυτό διασφαλίζονται κοινοτικοί πόροι ύψους 1,7 δισ. που διαφορετικά κινδύνευαν να χαθούν. Επιπλέον, η μείωση της εθνικής συμμετοχής στα έργα του Γ' ΚΠΣ που θα υλοποιηθούν τα τρία τελευταία χρόνια του προγράμματος θα μειώσει τις δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων συνολικά κατά 1,2 δισ. ευρώ.

* Τη «διάσωση» 180 έργων που διαφορετικά κινδύνευαν και να χάσουν κοινοτικούς πόρους και να μην ολοκληρωθούν μέχρι και το 2008 όπως προέβλεπε ο συμπεφωνημένος πίνακας δεσμεύσεων και απορροφήσεων του Γ' ΚΠΣ. Πρόκειται για μικρά έργα που δεν επιτρέπεται με βάση τους κοινοτικούς κανονισμούς να συνεχιστούν με χρήματα του Δ' ΚΠΣ. Δεν μπορούσαν δηλαδή να μπουν στη λίστα των 30 μεγάλων έργων υποδομής τα οποία έχουν συμφωνηθεί να είναι «γέφυρες» από το Γ' στο Δ' ΚΠΣ. Σε σχετική του επιστολή (τα βασικά σημεία της οποίας δημοσιεύτηκαν στα ΜΜΕ) ο κ. Barroso τονίζει ότι η Επιτροπή θα δεχθεί για έργα αυτά δαπάνες που αντιστοιχούν σε κοινοτική χρηματοδότηση ύψους 1 δισ. ευρώ. Επιπλέον το μέρος που δεν θα ολοκληρωθεί μέχρι και το 2008 μπορεί να συνεχιστεί με πόρους του Δ' ΚΠΣ.

* Το τρίτο σημείο που αποδέχεται η Επιτροπή είναι το ελληνικό αίτημα για

μεταφορά κοινοτικών κονδυλίων ύψους 500 εκ. ευρώ από προγράμματα με αργή υλοποίηση σε προγράμματα που έχουν ταχύτερη απορρόφηση.

Γ. Η αναθεώρηση των στοιχείων του ελληνικού ΑΕΠ και οι χρηματοδοτήσεις που είχε εξασφαλίσει η Ελλάδα για την περίοδο 2007 -2013

1. Αν υποθέσουμε ότι το 2010, όταν θα γίνει η αναθεώρηση του Ταμείου Συνοχής, η Ελλάδα χάνει το δικαίωμα λήψης κονδυλίων από αυτό (σ.σ.: διότι το ΑΕΠ της θα υπερβαίνει πλέον το 90% του κοινοτικού μέσου όρου), αυτό θα σημαίνει ότι για τα υπόλοιπα τρία έτη, ως το 2013, τα προβλεπόμενα για την Ελλάδα κονδύλια, τα οποία ανέρχονται σε 469 εκατ. ευρώ ετησίως, δεν θα χρησιμοποιηθούν από τη χώρα. Με βάση αυτή την υπόθεση η Ελλάδα θα χάσει περίπου 1,4 δισ. ευρώ από το Ταμείο Συνοχής (σ.σ.: σε σύνολο 3,29 δισ. ευρώ που προβλέπονται για τη χώρα την επόμενη επταετία ή το 42,5% των προβλεπομένων κονδυλίων). Αυτό με την προϋπόθεση ότι η Eurostat θα αποδεχθεί τα στοιχεία που παρουσιάζει η ελληνική κυβέρνηση για την αναθεώρηση του ΑΕΠ.

2. Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών δεν θα αλλάξει τίποτε στον χαρακτηρισμό των περιφερειών αναθεώρηση των στοιχείων του ελληνικού ΑΕΠ. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν 3 Ευρωπαϊκά Ταμεία: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής. Για τα δύο πρώτα η κατανομή των κονδυλίων έχει γίνει για το σύνολο της επταετούς περιόδου. Το θέμα τίθεται μόνο για το Ταμείο Συνοχής. Αυτό ακριβώς συνέβη και στην Ιρλανδία, η οποία στο μέσον του τρέχοντος Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης εξήλθε από το Ταμείο Συνοχής.

Δ. Διαχείριση

1. Στο νομοσχέδιο για τη διαχείριση των πόρων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς προβλέπεται διαδικασία πιστοποίησης των τελικών δικαιούχων, των φορέων, δηλαδή, των οποίων έργα συγχρηματοδοτούνται από τα ευρωπαϊκά ταμεία. Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία μιας γιγάντιας Ανώνυμης Εταιρείας, στα πρότυπα της Εγνατίας Α.Ε. (ΔΗΜΟΣ Α.Ε) που θα υποκαταστήσει όσους φορείς αποτύχουν να πιστοποιηθούν και η οποία θα διαχειριστεί μεγάλο μέρος των 29 δισ. ευρώ κοινοτικών πόρων που θα διατεθούν στην περιφέρεια. Η συμφωνία οδηγεί στην υιοθέτηση ενός μηχανισμού που θα στηρίζεται στη δημιουργία Αναπτυξιακών Ανωνύμων Εταιρειών, οι οποίες εταιρείες αυτές θα διαχειριστούν, αφού εξασφαλίσουν την πιστοποίησή τους από την Ε.Ε., την πλειονότητα των κοινοτικών πόρων. Οι μεγάλοι δήμοι θα φτιάξουν τις δικές τους Α.Ε. και οι «μικρομεσαίοι» δήμοι θα διοχετεύσουν τους δικούς τους πόρους μέσα από μια Α.Ε., η οποία θα λειτουργεί υπό την εποπτεία του υπουργείου Οικονομίας.

2. Μνημόνιο Συνεργασίας για τη δημιουργία φορέα αρμόδιου για την υλοποίηση

έργων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο του Δ' ΚΠΣ πρόκειται να υπογραφεί μεταξύ των υπουργείων Οικονομίας, Εσωτερικών και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ). Το Μνημόνιο, αποτέλεσμα διαβουλεύσεων μεταξύ των τριών πλευρών και όπως διαμορφώθηκε τελικώς από το υπουργείο Οικονομίας και απεστάλη προς επικύρωση από τους δημάρχους, προβλέπει μεταξύ άλλων τη δημιουργία από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) για τους ΟΤΑ, μία «Ειδικού σκοπού δομή εφαρμογής» με την ευέλικτη μορφή της ΑΕ, «ΔΗΜΟΣ ΑΕ», με παραρτήματα στις 13 Περιφέρειες της χώρας. **Η ΑΕ μπορεί να παρέχει υπηρεσίες για όλα τα στάδια της διαδικασίας υλοποίησης και εκτέλεσης έργων και σε αυτήν θα έχουν τη δυνατότητα να απευθύνονται οι ΟΤΑ που δεν θα μπορούν να πιστοποιηθούν με βάση τα κριτήρια που θα διαμορφωθούν για τους τελικούς δικαιούχους αλλά και οι πιστοποιημένοι ΟΤΑ.** Οι παρεχόμενες υπηρεσίες θα αφορούν κυρίως έργα υποδομής συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, μέσω Περιφερειακών και Τομεακών Προγραμμάτων. Για την καλύτερη συγκρότησή της και την επιτυχία των στόχων της, κρίνεται σκόπιμο να προσληφθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα διεθνής οίκος (σύμβουλος) εξειδικευμένος στο αντικείμενο. Το κόστος της πρόσληψης θα καλυφθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια» του Γ' ΚΠΣ με σχετική, υπό κοινά αποδεκτούς όρους, εκχώρηση της αρμοδιότητας ανάθεσης από το υπουργείο Οικονομίας στην ΚΕΔΚΕ.

3. Τα κριτήρια της πιστοποίησης (ή «επιβεβαίωσης επάρκειας» κατά την επίσημη ορολογία), όπως η ύπαρξη συστήματος εσωτερικού ελέγχου, μονάδας προγραμματισμού και υλοποίησης έργων, μονάδας οικονομικής διαχείρισης έργων, μονάδας νομικής υποστήριξης, εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, επαρκές εξειδικευμένο προσωπικό, υποδομή για on-line καταχώριση των στοιχείων εκτέλεσης του έργου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα κ.λπ. είναι τέτοια, που θεωρείται βέβαιο ότι ελάχιστοι δήμοι θα μπορούν να τα ικανοποιήσουν και κατά συνέπεια λίγοι θα είναι αυτοί που θα διαχειρίζονται διά των υπηρεσιών τους κονδύλια, να σχεδιάζουν προγράμματα και να παρακολουθούν την πρόοδό τους.

4. Το υπουργείο Οικονομίας σκοπεύει να δώσει σε όλους τους υποψήφιους τελικούς δικαιούχους δύο χρόνια προθεσμίας (2007 - 2008) για να πιστοποιηθούν. Επίσης, προτίθεται να τους δώσει και πόρους για να προετοιμαστούν μέσω ενός «Προγράμματος Στήριξης Τελικών Δικαιούχων». Όσοι τα καταφέρουν θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν την Ανώνυμη Εταιρεία ως σύμβουλο στη διαδικασία υλοποίησης των έργων τους. Σε αντίθετη περίπτωση, που θα είναι και η πιο πιθανή για τη συντριπτική πλειονότητα των δήμων, απλώς θα προτείνουν την ένταξη έργων στο Δ ΚΠΣ και θα είναι η ανώνυμη εταιρεία δια του οικείου παραρτήματός της που θα τα υλοποιεί.

5. Αυτή τη στιγμή κανένας φορέας δεν πληροί τα κριτήρια πιστοποίησης, τα οποία διαμόρφωσε η ICAP και η KPMG. Ωστόσο, θα έχουν μια διετία στη διάθεσή τους για να τα ικανοποιήσουν έως ότου αξιολογηθούν, πιθανότατα από τον ΕΛΟΤ. Μια τέτοια διαδικασία, ωστόσο, μπορεί να προκαλέσει καθυστερήσεις στην υλοποίηση του Δ

ΚΠΣ. Το υπουργείο Οικονομίας απαντά ότι χρόνος υπάρχει, αφού αφενός μεν οι δήμοι και οι άλλοι φορείς έχουν, έτσι κι αλλιώς, ως προτεραιότητα να κλείσουν το Γ ΚΠΣ, αφετέρου δε με τους νέους κανονισμούς μπορούν να ολοκληρώσουν ένα έργο εντός τριών ετών από τη συμβασιοποίησή του (ν+3).

6. Οι βασικές μεταβολές σε σχέση με το Γ' ΚΠΣ που περιλαμβάνει το ΕΣΠΑ είναι οι εξής:

- Τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα περιορίζονται σε 8 από 11 που λειτουργούν στο Γ' ΚΠΣ.
- Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα συγκεντρώνονται σε 5 από 13 που λειτουργούν στο Γ' ΚΠΣ (ένα ανά περιφέρεια).
- Ο κανόνας ν+2 (υποχρέωση απορρόφησης κοινοτικών πόρων εντός διετίας από τη δέσμευσή του μεταβάλλεται). Έως το 2010 μετατρέπεται σε ν+3 και από το 2011 έως το 2013 επιστρέφει στην μορφή του ν+2.
- Ο αριθμός των τελικών δικαιούχων περιορίζεται δραστικά σε μικρό αριθμό ικανών, ισχυρών και πιστοποιημένων φορέων υπολογίζεται σε 500 από 6000 που λειτουργούν στο Γ' ΚΠΣ) που θα παρέχουν τα εχέγγυα αποτελεσματικής υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν

7. Το νέο μοντέλο διαχείρισης του Δ' ΚΠΣ προβλέπει τα εξής:

- Μία Αρχή Συντονισμού Αναπτυξιακών Προγραμμάτων 2007-2013, στο υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.
- Μία Αρχή Πιστοποίησης για όλα τα ΕΠ, υπό την εποπτεία του υπ. Οικονομίας και Οικονομικών, υπεύθυνη για την πιστοποίηση καταστάσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Μία Αρχή Ελέγχου για όλα τα ΕΠ, υπό την εποπτεία του υπ. Οικονομίας και Οικονομικών, λειτουργικά ανεξάρτητη από τις Διαχειριστικές Αρχές των ΕΠ και την Αρχή Πιστοποίησης και υπεύθυνη για την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.
- Διαχειριστικές Αρχές (Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης) για τα Τομεακά ΕΠ και τα Περιφερειακά ΕΠ,
- Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης, οι οποίοι επιτελούν ορισμένα ή και όλα τα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής υπό την ευθύνη της. Κάθε μία από τις νέες Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης θα υπάγεται σε ειδική/γενική Γραμματεία, στην οποία θα προΐσταται ειδικός/γενικός γραμματέας ο οποίος θα ορίζεται από τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Οι διαχειριστικές αρχές των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου συνεχίζουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και παραμένουν υπεύθυνες μέχρι και το οριστικό κλείσιμο των Ε.Π. του Γ' ΚΠΣ.

Ε. Τα έργα πληροφορικής, η κατάσταση τους και η περίπτωση της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων

1. Υπάρχει η διαπίστωση ότι έργα πληροφορικής σημαντικού προϋπολογισμού (περίπου 200 εκατ. ευρώ) έχουν εμπλακεί σε δικαστικές διενέξεις, γραφειοκρατία και στην αδιαφορία των δημοσίων φορέων που είχαν αναλάβει την προώθησή τους. Οι διαγωνισμοί αυτοί «σέρνονται» για περισσότερο από ενάμιση χρόνο, με δεκάδες προσφυγές από τους υποψηφίους αναδόχους, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις αρκετοί φορείς δεν τήρησαν ούτε τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν στις αρχές του έτους προκειμένου να μη χαθούν κοινοτικά κονδύλια. **Στις εξαιρέσεις ανήκουν ελάχιστοι οργανισμοί, όπως η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) του υπουργείου Οικονομίας, που υλοποιούν τα έργα με ταχείς ρυθμούς.**

2. Θεωρείται δεδομένο ότι δεν θα υλοποιηθούν ποτέ δεκάδες από τα έργα που εντάχθηκαν στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Γι' αυτό τον λόγο τα αρμόδια υπουργεία (Οικονομίας και Εσωτερικών) έχουν επικεντρωθεί στην ολοκλήρωση συγκεκριμένων έργων. Ο αριθμός των έργων που θα μείνει στα χαρτιά, αλλά και το ύψος των κονδυλίων που θα χαθεί συνδέεται τόσο με την επιδιωκόμενη παράταση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, όσο και με τη δυνατότητα επανένταξης του στο ΕΣΠΑ 2007 - 2013.

3. **Η διοίκηση της Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (ΚτΠ Α.Ε.) υποστηρίζει δημόσια ότι οι προσφυγές είναι η κύρια αιτία καθυστερήσεων.** Οι επιχειρήσεις θεωρούν ότι οι προδιαγραφές των έργων που επιτρέπουν υποκειμενικές κρίσεις από τις επιτροπές και η γραφειοκρατία καθυστερεί τους διαγωνισμούς. Έργα της ΚτΠ Α.Ε., συνολικού προϋπολογισμού 125 εκατ. ευρώ, έχουν εμπλακεί σε προσφυγές ή καθυστερεί η έγκριση των συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

4. **Η πορεία των έργων που προωθεί η ΓΓΠΣ του υπουργείου Οικονομίας δείχνει το μοντέλο, και σε σχέση με τα παραπάνω προβλήματα, ενός δημόσιο φορέα που τα έργα προχωρούν.** Για παράδειγμα, βγήκαν στον αέρα αρκετοί διαγωνισμοί, ενώ πραγματοποιήθηκε η μετάπτωση του Taxisnet στο νέο πληροφοριακό σύστημα. **Στους λόγους που η ΓΓΠΣ δουλεύει καλύτερα τα έργα πληροφορικής, στο σύνολό τους, περιλαμβάνονται, και εκτιμήσεις όπως οι παρακάτω:**

1. Ο πολιτικός προϊστάμενος Γενικός Γραμματέας είναι του γνωστικού αντικειμένου της πληροφορικής
2. Ο συγκεκριμένος φορέας διαθέτει προσωπικό άρτια καταρτισμένο
3. Η εμπειρία του σε διαγωνισμούς πληροφορικής είναι μεγάλη τα τελευταία δέκα χρόνια
4. Έχει ένα (υποτυπώδες) αλλά υπαρκτό μοντέλο διοίκησης των έργων
5. Έχει σαφή άποψη για τις δυνατότητες των εταιριών του ιδιωτικού τομέα

Επίσης λειτουργούν:

1. Μια στενή ομάδα στελεχών με τον ΓΓ παρακολουθεί στενά το έργο των επιτροπών αξιολόγησης
2. Η διεύθυνση προμηθειών του Υπουργείου συμμετέχει στις επιτροπές
3. Μια σύμβουλος του ΓΓ, νομικός, υποστηρίζει της επιτροπές
4. Έχει επενδυθεί αρκετός χρόνος στη σωστή δόμηση των προκηρύξεων
5. Δεν υπάρχει διάθεση για παρασκηνιακό παιχνίδι με τις εταιρείες και οι επιτροπές κάνουν τη δουλειά τους, χωρίς παρεμβάσεις, κατά κύριο λόγο.
6. Οι προσφυγές απαντώνται αμέσως από την επιτροπή
7. Δεν γίνονται παρασκηνιακά παιχνίδια με τις προσφυγές ώστε να δρομολογούνται απορρίψεις εταιρειών
8. Η ΓΓΠΣ είναι αρκετά ισχυρός φορέας με αποτέλεσμα οι εταιρείες να είναι επιφυλακτικές στην κατάθεση άσκοπων προσφυγών.

ΣΤ. Αντί επιλόγου

Τα παραπάνω συμπληρώνουν μερικές κεντρικές κινήσεις - συμπεράσματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και θα εξειδικευτούν περισσότερο μέσα στο 2007:

Η πρώτη έχει να κάνει με τους πόλους – πολεις ανάπτυξης και την βιώσιμη αστική ανάπτυξη ως βασικούς πυρήνες σχεδιασμού και ανάπτυξης του ΕΣΠΑ 2007 – 2013. Έχουν επιλεγεί, με ανάλογα μεθοδολογικά κριτήρια, 11 πόλεις που θα αποτελέσουν βασικό μοχλό υλοποίησης υποδομών και υπηρεσιών για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Λεπτομέρειες της στρατηγικής αυτής αναμένεται να παρουσιασθούν μέχρι το τέλος του 2007.

Η δεύτερη περιέχεται σε αναμενόμενη νομοθετική ρύθμιση που φιλοδοξεί να ανεβάσει στα 5 εκατ. ευρώ το όριο των συμβάσεων ανάθεσης έργων οι οποίες θα πρέπει να εγκρίνονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Στην ίδια πρόταση προβλέπονται απεντάξεις έργων που καθυστερούν πέραν του εξαμήνου, παύση λειτουργίας αναποτελεσματικών δικαιούχων αλλά και κίνητρα για αυτούς που εκπληρώνουν τους στόχους. Καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση μεγάλων έργων αποκτά ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών και η Εθνική Αρχή Συντονισμού.